

McEWAN IAN

Legea copiilor

Traducere din limba engleză
și note de Dan Croitoru

POLIROM
2022

Prietena ei s-a plesnit peste coapsă cu un gest teatral.

— Zici că sugrumă un curcan acolo înăuntru.

Asistentele s-au uitat una la cealaltă și au izbucnit în râs, dar discret, din respect pentru pacienți. Era, evident, o glumă veche de-a lor, al cărei înțeles îl știau doar ele. Fiona a așteptat. Se simțea foarte în largul ei, însă știa că n-avea să dureze. În cele din urmă, a zis:

— Dar cu transfuzia asta cum e?

Toată veselie s-a evaporat.

— Nu e zi să nu mă rog pentru el, a spus asistenta din Caraibi. Îi zic lui Adam: „Drăguțule, Dumnezeu n-are nevoie să faci tu așa ceva. El te iubeste oricum, să știi. Dumnezeu vrea să trăiești, nu altfel”.

Prietena ei a spus cu tristete în glas:

— Numa' că el e hotărât. Nu poți să nu-l admiri pentru chestia asta. Să trăiești așa, apărându-ți principiile până-n pânzele albe.

— Să mori așa, vrei să zici! Nu știe pe ce lume e! Nu-i decât un băiețel zăpăcit de cap.

— Și Adam ce face, a întrebat Fiona, când îl spuneti că Dumnezeu vrea ca el să trăiască?

— Nimic. Gen: De ce s-ascult ce zice *asta*?

Chiar în acel moment, Marina a deschis ușa, a făcut un semn cu mâna și a intrat înapoi în rezervă.

— Bine, mulțumesc, a spus Fiona.

O sonerie a bătut și asistenta filipineză a pornit repede spre altă ușă.

— Doamnă, mergeți acolo, a spus prietena ei, și faceți-l să se răzgândească, vă rog io frumos. E un băiat adorabil.

Dacă Fiona păstrează o amintire neclară despre clipa în care a intrat în rezerva lui

Adam Henry, acest lucru trebuie pus pe seama unor contraste bulversante. Vizitatorul se trezea asaltat de o mulțime de detalii. Camera era cufundată în semiîntuneric, cu excepția unei zone intens luminate din jurul patului. Într-un colț, Marina tocmai se instala într-un fotoliu, cu o revistă în mâini, deși n-ar fi putut cu nici un chip să distingă literele în bezna aia. Aparatele de mentinere a vieții și cele de monitorizare a funcțiilor dispuse de jur împrejurul patului, pe stativele lor înalte, cu toate cablurile alea de alimentare și ecranele care străluciau, dădeau impresia unei prezențe vigilențe, o prezență cufundată în tăcere. Dar înăuntru nu domnea deloc tăcerea, pentru că băiatul vorbea deja cu ea când Fiona a intrat în cameră, era o scenă în plină desfășurare, ca o erupție, iar ea era defazată, buimacă. Adam ședea în capul oaselor, cu spatele sprijinindu-i-se pe niște perne rezemate de o tablă de metal, scaldat într-un singur fascicul de lumină, ca într-o piesă de teatru. Răsfirate în jurul lui pe cearșafuri și pe jumătate ascunse în penumbră se aflau cărți, broșuri, un arcuș de vioară, un laptop, căști, coji de portocală, ambalaje de dulciuri, o cutie cu șervețele, o șosetă, un carnetel și multe foi liniate acoperite cu scris de mână. Dezordine tipică de adolescent, care îi era familiară de la vizitele rudelor.

O față prelungă și subțire, bolnăvicios de palidă, însă frumoasă, cu cearcâne sub ochi ca niște semiluni în nuanțe care treceau de la vinețiu la alb și buze pline ce păreau purpurii în lumina puternică. Ochii, foarte mari, păreau și ei violet. Pe unul din pomeți avea o aluniță ce lăsa impresia că e artificială, făcută

cu creionul dermatograf. Avea o constituție fragilă, brațele i se șteau ca niște bețe de sub cămașa de noapte de spital. Vorbea pe nerăsuflăte, cu ardoare și, în acele prime câteva secunde, Fiona n-a priceput nimic. Apoi, când ușa s-a închis în urma ei cu un oftăat pneumatic, a dedus că el îi spunea că e foarte straniu, dar știuse de la bun început că o să vină să-l viziteze, că avea, credea el, această abilităte, această intuiție a ceea ce se va întâmpla în viitor, că la școală, la ora de religie, citiseră un poem în care se spunea că viitorul, trecutul și prezentul sunt unul și același lucru, și așa spunea și Biblia. Profesorul lui de chimie zicea că teoria relativității dovedise că timpul nu e decăt o iluzie. Iar din moment ce Dumnezeu, poezia și știința afirmău unul și același lucru, atunci trebuia să fie adevărat, nu era și ea de aceeași părere?

S-a lăsat pe perne ca să-și recapete suflul. Ea rămăsese la piciorul patului. Acum s-a îndreptat spre partea unde se afla un scaun de plastic, și-a spus numele și i-a întins mână. A lui era rece și jilavă. Fiona s-a așezat și a așteptat ca bălatul să continue. Dar el își ținea capul dat pe spate și ochii în tavan, încercând să-și revină și, și-a dat ea seama, așteptând un răspuns. Fiona a devenit conștientă de făsăitul echipamentelor din spatele ei, precum și de un bipăit rapid, aproape sub nivelul percepției auditive, cel puțin nivelul ei. Monitorul pentru ritmul cardiac, dat încet ca să nu-l deranjeze pe pacient, îi trăda exaltarea.

Ea s-a aplecat în față și i-a zis că e de părere că are dreptate. În experiența ei de judecătore, când se întâmpla ca diferiți martori care nu vorbiseră niciodată unul cu altul

să ofere o relatare identică a unui eveniment, atunci era foarte probabil ca lucrurile să se fi petrecut într-adevăr astfel.

Apoi a adăugat:

— Dar nu întotdeauna. Se poate să fie și victimele unei iluzii de grup. Persoane care nu se cunosc pot să nutrească aceeași idee falsă. Așa ceva se-ntâmplă fără doar și poate în tribunale.

— Când adică?

Încă se lupta să-și recapete suflul și chiar și aceste două cuvinte fuseseră un efort pentru el. Continua să privească în sus, nu la ea, în timp ce Fiona căuta un exemplu.

— În urmă cu niște ani, la noi în țară, statul îi lua pe copii de sub autoritatea părintească, iar părinții erau aduși în fața instanței pentru ceea ce se numea „abuzuri satanice”, adică pentru că ar fi comis fapte îngrozitoare asupra propriilor copii în cadrul unor ritualuri secrete de adorare a Diavolului. Toată lumea a făcut front comun împotriva părinților. Poliția, asistenții sociali, procurorii, ziarele, chiar și judecătorii. Dar s-a dovedit că nu era nimic adevărat. Nici ritualuri secrete, nici satanisme, nici abuzuri. Nu se întâmplase absolut nimic. Totul nu era decât o fantezie. Toți experții și toți oamenii aștia importanți căzuseră pradă unei amăgiri, unui vis. Până la urmă, toți și-au venit în fire și s-au simțit extrem de rușinați, sau cel puțin ar fi trebuit să se simtă. Și, unul după altul, copiii au fost redați familiilor.

Fiona a spus toate acestea ca și cum s-ar fi aflat ea însăși în mrejele unui vis. Încerca o senzație plăcută de liniște, deși bănuia că Marina, care urmărea conversația, era derutată de remarcile ei. Ce făcea judecătoarea

asta de se apucase să-i povestească băiatului despre copii abuzați, deși abia îl cunoscuse de câteva minute? Oare intenționa să-i sugereze că religia, religia lui, era o iluzie de grup? Marina s-ar fi așteptat la niște remarci introductive elocvente, plasate după câteva momente de conversație familiară, ceva de genul „Cred că știi de ce mă aflu aici“. În schimb, Fiona făcea asocieri libere, ca și cum ar fi vorbit cu un coleg despre un scandal instituțional uitat din anii '80. Dar n-o prea deranja ce gândea Marina. Avea să facă lucrurile în felul ei.

Adam stătea nemișcat, reflectând la ce auzise. În cele din urmă, și-a răsucit capul pe pernă și ochii li s-au întâlnit. Ea făcuse deja risipă de gravitate și era hotărâtă să nu-și ferească privirea. Reușise să-și recapete mai mult sau mai puțin suflul, expresia îi era întunecată și sobră, impenetrabilă. Dar n-avea importanță, pentru că acum Fiona se simțea mai liniștită decât fusese întreaga zi. Nici nu pretindea altceva. Sau dacă nu liniștită, măcar degajată. Presiunea celor care așteptau decizia la tribunal, decizia ce trebuia luată rapid, pronosticul medicului ce impunea să se intervină fără întârziere – toate fuseseră temporar suspendate în camera aceea ermetică și cufundată în penumbră, unde ea stătea și aștepta ca băiatul să vorbească. Făcuse bine că venise la spital.

Ar fi fost nepotrivit să-i susțină privirea mai mult de vreo jumătate de minut, dar ea a avut răgazul să-și imagineze, grație capacității sintetizatoare a reflecției, pe cine vedea el în scaunul acela de lângă pat, încă un adult care-și exprimă judecățile, un adult minimalizat de insignifianta aceea aparte ce pare a o stăpâni pe o doamnă în vârstă.

Adam și-a mutat privirea chiar în clipa în care a spus:

— Chestia e că Satana are un mod de-a acționa extrem de sofisticat. Vără în mintea oamenilor o idee tâmpită, precum abuzuri satanice sau mai știu cu ce, apoi îi lasă s-o dezmință în așa fel încât toată lumea să-și închipuie că el de fapt nu există, după care e liber să-și facă lucrarea.

O altă particularitate a abordării ei neortodoxe – se aventurase pe terenul lui. În concepția Martorilor asupra felului în care este alcătuită lumea, Satana e un personaj foarte activ. Venise pe pământ, așa citise Fiona în materialele informative pe care le răsfoise, în octombrie 1914 ca să pregătească zilele din urmă și își săvârșea lucrarea prin intermediul guvernelor, al Bisericii Catolice și mai ales al Națiunilor Unite, pe care le încuraja să răspândească armonie printre popoare tocmai când ar fi trebuit să se pregătească pentru Armagedon.

— Și e liber să-ncerce să te ucidă abătând leucemia asupra ta?

S-a întrebat dacă nu se exprimase prea direct, dar el dispunea de rezistența aceea afectată tipic adolescentină. Avea pielea tare.

— Da. Așa ceva.

— Și ai de gând să-l lași?

S-a împins în tăblie ca să se salte în capul oaselor, apoi și-a mângâiat bărbia cu un aer meditativ, ca un profesor pompos sau ca unul dintre experții ăia invitați pe la televizor. Își bătea joc de ea.

— Păi, că m-ați întrebat, am de gând să-l strivesc ascultând porunca Domnului.

— Asta vrea să însemne că da?